

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

CX. De Allocutione hominis ad seipsum vel animam suam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

S E R M O C I X.

De inani splendore Virtutum cavendo.

* Matt. 25. a*

CAveamus Fratres, ne vasorum interim vacuo splendore decepti, sero conqueri habeamus quod lampades nostræ extinguntur. Ego enim reor minimè fuisse accensas, quæ tunc videntur extingui. Sic nempe habes: *Simile est regnum cælorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas. Accipientes dixit, non accedentes. Quomodo enim accenderunt, quæ non sumpserunt oleum secum? Aut ubi ignis materia defuit, quomodo ignis fuit? Aut lucet castitas etiam ex seipsa. Sed quanto lucidior lampas ardens, quam sine igne, tantò pulchrior casta generatio cum charitate. Sic & à cæteris voluptatibus temperantia & patientia in adversitatibus, honestas in conversatione, & circumspectio in sermone, elemosyna quoque & ejusmodi opera pietatis naturali quadam placere gratia, & velut ingenito decore etiam apud fatuas virgines retinere videntur. At quoniam vitrea magis quam ignea claritate fulgebant, eo ipso lampades suas arbitrabantur extingui, quo nimirum inanem hunc splendorem ab æterna conspexerint luce reprobari.*

S E R M O C X.

De allocutione hominis ad seipsum, vel animam suam.

* 1. Cor. 2. c

* Psal. 62. a

* Psal. 41. b
* Psal. 145. a
* Psal. 102. a

Quanta est miseria nostra, & indigentia nostra quam multiplex! Etiam verbis opus habemus. Et cum utrumque sit miserum, non jam mirum quod inter nos: mirum magis, quod etiam ad nos ipsos. *Nemo scit quæ sint in homine, nisi spiritus hominis qui est in ipso a.* Chaos magnum inter nos firmatum est, nisi interveniente quasi instrumento verborum fiat adinvicem transitus quidam cordium in communicatione cogitationum. Hac necessitate inventa sunt verba: Quis nesciat? Veruntamen & nos ipsos verbis jam alloqui necesse est. *Nonne Deo subiecta eris anima mea? Propheta ait b: Ab ipso enim salutare meum.* Et cui non frequenter necesse est animam revocare suam, advocare rationem suam, suos convocare affectus? Cui non opus est crebrò seipsum convenire verbis, increpare minis, sollicitare monitis, urgere accusationibus? Quin etiam ratioçiniis suadere expedit: quale est: *Ab ipso enim salutare meum; & consolari aliquando, juxta illud c: Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?* Et interdum velut excitare & dicere: *Lauda anima mea Dominum d.* Et nonnunquam diligentius commonere de quibus oportet, ut est e: *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones eius.* Nempe cor meum dereliquit me, & necesse habeo ad me ipsum, imò ad me alterum loqui. Atque id interim tantò amplius, quantò minus sum. adhuc reversus ad cor, reversus

in

in me, unitus denique mihi ipsi. Nam ne invicem quidem erit jam verbis uti, ubi in unum utique virum perfectum occurremus omnes. Opportunè igitur linguæ cessabunt; nec medius requiretur interpres, ubi usque adeo medium omne charitate constraverit ille unicus mediator, ut & nos in unum facti simus in ipsis, qui verè sempiternæque unum sunt, Deo Patrè, & ipso Domino Iesu Christo.

S E R M O C X I. †

De Fide, vitâ & moribus contestanda. seu de sex Testimoniis Deo perhibendis.

A Eternam cælestis patriæ, ad quam nostra peregrinatio suspirat, felicitatem, & contra gehennæ paratos impiis cruciatus, omnem excedere humani non modo corporis sensum, sed etiam intellectum cordis, nemo dubitat, qui vel nomine tenus est fidelis. Atque utinam viveret in omnibus fides ista, & credulitatem, ut dignum erat, sequeretur hinc quidem desiderium, inde timor. Quid est enim, quod non optamus etiam per medios enses, aut si oporteret, semijusti declinare miseriam tantam, & ad tantam accelerare gloriam, nisi quod insensibilis est, & mortua fides nostra? Accedit sanè ad cumulum infelicitatis, salutis impedimentum, occasionem perditionis nostræ, quod in æstimatione finis utriusque affectio nostra iudicio non consentit; vel in consideratione viarum ne ipsum quidem satis tenemus iudicium veritatis. Nec mirum si nulla virtutum delectatione movetur desiderium, quod etiam circa illam æternam beatitudinem torpet: aut si præsentem non metuit amaritudinem peccatorum, qui ne ipsa quidem parata diabolo & angelis ejus æterna supplicia pertimescit, nisi quod in cæteris utrinque consuevimus, ipsa quorum vicinior nobis experientia est, etsi longè minora sunt, vehementius & jucunda appetere, & formidare molesta.

Illud satis mirari nequeo, cur fides nostra in præsentibus titubat, quæ de futuris tam certa videtur. Sic fatui filii Adam non iudicantes, neque quod verum est, discernentes, cum promissiones habeatis vitæ eius quæ nunc est, pariter & futuræ, in ea quam protinus est experiri, omnino incredulos vos exhiberis & infideles; ut palam fieri videatur, nonnisi ad cumulum damnationis relictam nobis fidem futuræ promissionis. Id ipsum sanè considerare est & de comminatione. Nonne enim idem ipse, qui paratum asserit electis regnum *b*, reprobis ignem, eodem ore & eadem veritate testatur, laborare & oneratos esse, quicumque ad ipsam non accedunt: accedentes autem non defecturos *c*, ut est trepidatio pusillanimitatis humanæ, sed reficiendos ab ipso; qui regnum ineffabiliter delectabile pollicetur: ipse jugum suum suave & onus leve esse testatur *d*. Qui æternam beatitudinem promittit in patria, præsentem quoque requiem &

D d d d 2

refectio

† *Deest in aliis edit. Nunc primum editus ex antiquo Codice Spira allato. Genuinum Bernardi fatum esse, stilus & tota orationis textura convincit. Fidei languor & torpor causa nostræ in curanda salute reposita.*

a 1. Tim. 4. c. Cur tam parum nos moveant tum promissiones, tum comminationes divine.
b Matt. 25. c.
Matt. 11. c.
c Ibid.
d Ibid.